

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
 Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List

za politiko, gospodarstvo
 in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: 1 šiling.
 celoletno: 4 šilinge.

Za Jugoslavijo

četrletno: Din. 25.—
 celoletno: Din. 100.—

Pozamezna številka 10 grošev.

Vabilo

na

redni letni občni zbor
 političnega in gospodarskega društva
 za Slovence na Koroškem

ki se vrši

v četrtek dne 13. junija t. l.
 ob 10. uri dopoldne
 v društvenih prostorih v Celovcu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o stanju vprašanja kulturne avtonomije.
3. Volitev novega odbora.
4. Določitev članarine za leto 1929.
5. Predlogi članov.
6. Slučajnosti.

OPOMBA: Predlogi članov se morajo vsaj 8 dni
 poprej vpslati pisnim putem društveni
 pisarni. Dostop k občnemu zboru je dovoljen
 samo društvenim članom, ki se izkažejo s član-
 sko izkaznico.

K udeležbi vabi NAČELSTVO.

Varstvo narodnih manjšin.

Dne 9. aprila je avstrijska vlada izročila tajništvu Društva narodov spomenico o varstvu manjšin, ki jo je spisal dr. Seipel. Ker smo koroški Slovenci narodna manjšina v nemški državi, ki nam doslej še ni dala nobenih pravic razen nekaj praznih besedi in se v našo varnost stori le to, kar storimo sami, nas pač takšna spomenica, ki jo objavlja „Reichspost“ dne 19. majnika, posebno zanima. Spomenica pravi: „Nestrpnost, ki izvira iz narodne pretiranosti, je nevaren vir politične negotovosti v svetu. Povoljna ureditev manjšinskega vprašanja je predpogoj za vzdrževanje svetovnega miru.“

Varstvo manjšin ne more biti samo začasno, dokler se manjšina ne stopi z drugim narodom; manjšine se morajo vzdržati trajno s tem, da se jim zajamčijo predpogoji, od katerih je odvisen njihov obstanek (šole sev). To pravno prepričanje se mora vkoreniniti v vseh civiliziranih državah.

Kar določajo pogodbe v varstvo manjšin, se mora lojalno izvajati (ne pa nekaj obetati, kar je samo prevara, kakor se je koroškim Slovencem hotela dati kulturna avtonomija, ki pa je vse vkup le pesek v oči neorientiranega sveta). In če manjšina zahteva svoje pravice, se ne sme reči, da je proti državi (kakor se našim Slovencem ne priznava, da ljubijo domovino; samo nemškutarija je baje domovini zvesta!).

Manjšina, ki se brani raznarodovanja in se drži korenin svojega narodnega življenja, ne dela nič nepostavnega. Manjšinska pravica je nadomestilo za samoodločbo, ker se ljudstvu ni dala povsod. Država, ki pusti manjšini pravice, ki jih potrebuje za svoj narodni razvoj, deluje v svojem lastnem interesu. Vsaj se vsaka manjšina odrija od države, ako jo ta smatra za sumljivo, ali celo državni sovražno. Vsaj bo večina, ki z državnimi sredstvi zatira manjšino (kakor se na Koroškem zatirajo Slovenci s šolo), vsak odpor manjšine smatrala za

nepostaven in vsako pomoč, ki jo dobiva manjšina od svojih rojakov, se bo imelo za vmešavanje v notranje državne zadeve. Kadar bodo države spoznale, da je primerno postopanje z manjšino dolžnost vsake civilizirane države (med katere se Avstrija šteje), ter da se tako varuje mir med državami, bo Društvo narodov moglo olajšati državam njihovo nalogo s tem, da napravi načrt, po katerem naj se postopa z manjšinami.

V manjšinskih pogodbah (mirovne pogodbe) se je dala manjšinam pravica, da se prosto poslužujejo svojega jezika v zasebnem in javnem življenju (ne vemo, kdaj bi se smel Slovencev v Celovcu posluževati svojega jezika pri sodišču ali glavarstvu in vladi?). Od kulturne svobode se ne da ločiti pravica svobodnega občevanja z lastnimi rojaki v drugih državah. To je naravna pravica narodnih manjšin. Žal se dogajajo slučajji, da se narodni manjšini prepoveduje izmenjavanje knjig in časnikov iz inozemstva, ki je njene narodnosti. Ovira se kulturna skupnost tudi na ta način, da se mladini prepoveduje pohajanje šol v drugi državi. Kulturna skupnost pa je mogoča tudi tam, kjer ljudje pripadajo raznim državam, to se vidi v Angliji in Ameriki, v Švici i. dr.

Želeti bi bilo, da Društvo narodov ne obravnava samo tiste slučaje, ki ji prihajajo kot pritožbe v roke. Individualne pritožbe naj bodo samo izjema.

Delovanje Društva narodov v prid narodnim manjšinam naj se izpopolni in Avstrija je pripravljena pridružiti se vsem dotičnim sklepom.

Radovedni smo, kako se bo koroška nemškutarija pridruževala morebitnim sklepom v prilog narodni manjšini.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. V zvezi s sestankom zunanjih ministrov Male antante v Beogradu poročajo italijanski listi, da je Italija spremenila svoje dosedanje odklonilno stališče v vprašanju kreditov za podporo Avstriji ter je baje naznanila naši vladi, da pristopa k londonskemu sporazumu, ki ureja odplačilo teh kreditov. Napadi italijanskega tiska na Avstrijo novodom zadnje nogometne tekme na Dunaju se ponehali. Tisk protavlja, da je Avstrija dokazala svojo življensko sposobnost kljub težavam, ki jih je morala premagati. — Nadaljujejo se na podlagi sporazuma ob priliki vladne krize pogajanja glede povišanja najemnine. — Soc. dem. so se v parlamentu pritožili, ker je odstopivša vlada poslala spomenico o varstvu narodnih manjšin, ki je političen akt načelnega pomena, ne da bi stopila prej v stik s parlamentom ali vsaj s strankami. Odstopivša vlada sploh nima pravice izdajati politične akte, temveč voditi sme samo upravne posle.

Manjšinsko. Na svojem zasedanju v Madridu, ki bo otvorjeno dne 10. junija, bo Svet Društva narodov razpravljal o 30 vprašanjih iz raznih panog mednarodnega življenja. Največje zanimanje bo zasedanje posvetilo manjšinskemu vprašanju, ki bo obravnaval 9 manjšinskih pritožb. Svet pa bo obravnaval tudi nemško-poljska pogajanja in nekatere manjšinske slučaje v Gornji Šleziji. — Že je znana vsebina nemške spomenice, ki omenja dolžnosti, ki jih ima Društvo narodov po določbah o manjšinskem varstvu. Dalje govori o pravicah, ki jih imajo manjšine, da si ohranijo svoje narodne posebnosti in kulturno in versko svobo-

do. Dosedanje poslovanje Društva narodov v manjšinskih zadevah se ni obneslo niti v posameznih slučajih in je popolnoma nezadostno, da bi moglo stalno nadzirati položaj manjšin v posameznih državah. Nemška vlada predlaga stalen odbor za manjšinska vprašanja in spremembo poslovanja v slučajih posameznih pritožb. — Odbor trojice je predložil članom Sveta Društva narodov svoje mnenje o manjšinskem vprašanju. Ta spomenica, ki obsega 25 strani in kateri je priloženih 15 spomenic, predlaga nekatere manj pomembne odredbe za pospeševanje postopka v manjšinskih vprašanjih in nekatere odredbe glede objave manjšinskih pritožb in dogovorov vlad.

Mala antanta je imela pretekli teden svoje vsakoletno zborovanje v Beogradu. Obenem so zborovali tudi novinarji Male antante. Bogve kakega posebnega uspeha ta konferenca zunanjih ministrov Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunske nima zaznamovati. Doslej je imela vsaka posamezna država z drugo posebno prijateljsko pogodbo, topot pa se je poleg teh posameznih pogodb sklenila tudi skupna pogodba, ki je sestavljena v duhu pogodb, ki jih želi Društvo narodov, in služi miru. Ministri so razpravljali o gospodarskem sodelovanju. Tesno sodelovanje na gospodarskem polju je med maloantantnimi državami vendar težko mogoče, ker je Češkoslovaška industrijska, Jugoslavija in Romunija pa agrarni državi ter se interesi križajo. Glede vojne odškodnine so sklenili, da od svojih zahtev ne odnehajo, ker bi znižanje pomenilo preveliko materialno in moralno škodo za te države. Na zasedanju Sveta Društva narodov v Madridu bodo nastopali v manjšinskem vprašanju vse tri države skupno, glede člana pa bodo kandidirale Jugoslovana. Splošni politični položaj se ni izpremenil ter je vladalo v tem enotno naziranje. Kar se tiče Rusije, ima tudi zanaprej vsaka država proste roke. Razmerje do sosednih držav je normalno. — V istem času je bival v Budimpešti poljski zunanji minister Zaleski. Takoj nato bi moral iti v Bukarešto, a je svoj obisk odpovedal ter odpotoval domov. S tem se spravlja nova politična grupacija v Srednji Evropi v zvezo, in sicer je na vidiku neka Srednja antanta, ki bi sestojala iz Italije, Poljske in Madžarske. Značilno je tudi, da je zadnjič Mussolini zelo ostro govoril proti Jugoslaviji. Obenem pa išče Madžarska zveze s Francijo.

DOMAČE NOVICE

„Dekle v maju“ v Dobrli vasi.

Oblekla se belo bom kakor nevesta
 in bodem šla v polje in gozd...
 tam bom molila, plakala, pela...
 morda zaupa pomlad mi skrivnost.
 (A. Vodnik.)

Dekliški dan je hotel biti izprva samo poizkus, da ustvarimo v naših dekletih več življenja in samostojnosti, razvil se je v prisrčen in kljub tej prisrčnosti veličasten dan deklet Koroške. Bil je iztrgan iz množice ostalih dnevov, posvečen dekliškemu svetu, slika njihove bolesti in njihovega veselja. Zato se je tokrat čutila vsaka izmed tristo došli deklet bolj kot prirediteljica in manj kot poslušalec in gost. Iz potrebe tisočerih dekliških src je vstal ta dan. —

Vstalo je jutro po nedelji sv. Duha, hladno in mrzlo v dolini, toplo in jasno v dekliških

sreih. Radovedno je zrla sicer bolj dolgočasna vas sredi Podjune na prihajajoče goste. Prihod in nastop deklet je bila nenapovedana in zato tem naravnostna revija noš naše Koroške. Ne pozvana so si dekleta izbrala za ta dan mamin „nidre“ narodne noše in nadela svilene rute nadenj, videti je bilo mnogo avb in pristnih kril. Bil je pogled lep, ker smo vajeni sicer parade noš v mestih, spremljane od radovedne množice meščanov, filmanja in fotografiranja, in zato morda bolj umetne, a manj pristne. Dekleta! Iz dekliškega dneva se je rodila potreba dneva naših narodnih noš in stavili jo bomo v spored prihodnjega leta. Saj ste videli vse, da bi Zilanke, Rožanke, Podjunčanke in Gorjanke v nošah tvorile pestro, a v svoji bujni pestrosti nenavadno enotno in krasno sliko noš naše Koroške. Pričele so dan s sv. mašo na gori. Koroško dekle! Krščansko si in bodi v svojem dejanju in hotenju, je bila beseda in molitev na svetem mestu. Dekliški dan se je nato nadaljeval v društveni dvorani. Okoli tristo deklet jo je napolnilo, med njimi se je stiskalo par naših mamic. Bilo je iz narave „dekličev“, da se je pričelo s pesmijo, in je ta spremljevala ves ostali, obširni spored ter zaključila. Po njihovem okusu so bile zbrane pesmi in zato so govorile in pele o rožah in maju, o gozdu in ptičku, o dekletu in domačiji. Kar si zaslutil skritega v pesmi in ko si podzvedno občutil njegovo lepoto v melodiji, to so dekleta nato hitele povedati v besedah. Pripovedovale so v govoru in deklamacijah o svoji materi, da se je bodo še tesneje oklenile, da bodo očetu solnčni žarek, ki ogreva, pravile so o rožah, da obračajo svoje nežne glavice k nebesnemu solncu, in v naglici zatrjevale, da bodo tudi same cvetele v varčnosti in delu; razlagale so pesem in obljubile, da bodo, ker se prav rade smejejo in še rajše jokajo, zato tudi rajše pele. Resno so razmotrivate, da morajo biti prijateljici vdane z goloboko in čisto mislijo in biti tovarišicam odkritega srca. Višek dnevu je dala misel domovine in nepozabljen ostane prizor: dekle in domovina, ker je bil trenutek v majhmem, kar je bil ta dan v velikem. Liki zaprisegi je zvenela beseda: Priprosto, domačo nošo bomo nosile. Ljubile s celim srcem in s svojo dekliško dušo našo zemljo, gojile rože na domačih vrtovih in se veselile domačega ognjišča ter gospodinjstva, pele samo domače pesmi. Predavanje o nošah je hotelo biti prošnja, da ostanejo dekleta še naprej zvesta, in če niso še, da postanejo zvesta — svoji domači ruti ali „hardci“. Zgodovina naše „hadree“ in njena bodočnost je nazorna slika našega življenja: Vežani je dekle, ki nosi rado svojo ruto, z ljubeznijo na svoj dom, šele, ko jo zamenja za klobuk, grd ali lep, prične sanjariti o mestu in tujini in postaja, četudi še doma, tuja in osamljena. Končal pa se je dan s poklonitvijo kraljici majnikovi in enačil šmarnicam in maju. Iskrena hvala vsem, ki so pripomogli k tej prireditvi, Dobrlavaščankam, fantom iz Libuč in vsem ostalim! Dekleta! Minul je dan vašega kraljestva, ki je bil lep, izredno lep. Pokazal je smer, kako postanete kraljice naše doline in naših src in dokazal, da je to del vašega poslanstva.

Nemški verouk za slovenske otroke. Zopet so začeli neki nestrpnosti ruvati proti slovenskemu pouku v šoli. Topot pa se ne gre za navaden učni predmet, temveč za verouk. Okrajna šolska oblast Celovec dežela je izrekla željo, da bi se verouk v tretjem razredu vršil v nemškem jeziku. Slovenski otroci v tretjem razredu se naj učijo tedaj verouk nemško. Mi pravimo, ljudje, ki hočejo, da se slovenski otroci uče verouk nemško, niso samo krivični in hudobni, temveč tudi zlobni in brezvestni, naj je že potem kdo priprost ali učen, lajik ali — duhovnik. Vera ali verske skrivnosti niso kakor drugi učni predmeti, s katerimi si zboljšamo gospodarstvo, ali si drugače zboljšamo svoj položaj v življenju. Vera in verske skrivnosti so nekaj, ki ne segajo samo v čas in časno življenje temveč naravnost v večnost. Od poznanja vere in ureditve življenja po veri je odvisno zveličanje neumrjoče duše, slehernega človeka. Da se pa človek v verskem znanju dobro pouči, je treba, da se uči verouk v maternem jeziku. Slovenski otroci v slovenskem, nemški otroci pa v nemškem jeziku. Starši, ljudje, ki hočejo vreči slovenski verouk iz šole, ne ljubijo vaših otrok. Ti ljudje ne častijo več Boga in tudi ne zahajajo več v cerkev. Radi bi

zabranili duhovniku pot v šolo, a ker zaenkrat tega še ne morejo, hočejo, da se verouk vrši v nemškem jeziku. Oni dobro vedo, da otrok brez verskega znanja pozneje v življenju ne bo imel nobene opore in bodo imeli brezverci z njim lahko delo. In takih brezverskih mladinskih društev je tudi že med nami mnogo.

Potni list morejo dobiti avstrijski državljani samo na podlagi naslednjih listin: domovnice ali druge listine, ki nepobitno dokazuje državljanstvo, rojstni list, poročni list, 2 dobri slike, potrdilo o bivanju in dokaz o istovetnosti (identiteti) Potni listi iz leta 1922 niso več veljavni. No podlagi starega potnega lista se dobi nov potni list in je potrebno prinesiti samo potrdilo o bivanju. Po potni list mora iti vsak osebno, ker mora fotografijo in potni list podpisati v pričo uradnika. Otroci do 15 let ne rabijo lastnega potnega lista, vpisati pa se morajo v staršev potni list. Za moža in ženo zadostuje en potni list, ki mora imeti fotografiji obeh in oba osebna podpisa. Veljavnost potnega lista traja od 2 do 5 let. Potne liste izstavljajo glavarstva, za Celovčane pa zvezni policijski komisariat.

Borovlje. (Poneverba.) Jurij Oman, blagajnik krajne organizacije kovinskih delavcev v Borovljah je stal radi poneverbe 5838 S 37 g 22. maja pred sodniki. Veljal je v Borovljah za poštenega moža in zato četrtletne revizije blagajne niso bile tako stroge. Zadeva je postala sumljiva, ko je Oman v januarju letos nepričakovano neznanokam izginil in se je mislilo, da je izvršil samomor, ker bi moral dan nato predložiti obračun za leto 1928. Natančna revizija blagajne je pokazala, da manjka 5838 S 37 g in da manjkajo tudi potrdila, ki jih je puškar Oman sežgal. Sam je pripovedoval, da je pričela najprej poneverjati blagajničarka ter je moral on primajkljaj 900 S nadomestiti iz svojega žepa. Tako je postal pijanec. Kar se je v tem času zgodilo, na to se ne spominja. Oman je bil od 3. do 13. februarja v norišnici in je bil zdravnik mnenja, da je on za svoja dejanja odgovoren. Sodišče ga je spoznalo krivega poneverbe 4338 S 37 g in ga obsodilo na 6 mesecev težke ječe. 1500 S, ki jih je poneveril v januarju 1929, ko je bil duševno skaljen, sodišče ni upoštevalo.

Ceterija pri Podkrnosu. (Požar.) Dne 22. maja po 8. uri zvečer je izbruhnil pri posestniku Saku v Ceteraju požar, ki je v kratkem zajel 14 poslopij: 6 stanovanjskih, 7 gospodarskih in 1 kozolec. Prizadetih je 7 posestnikov, ki so izgubili razen živine vse imetje. Na pomoč je prišlo 10 požarnih bramb, ki so rešile, kar se je rešiti dalo. Njihovo delo je bilo zelo otežkočeno vsled močvirja in ker na mesto ni bilo mogoče spraviti motornih brizgaln. Vzrok nastanka požara še ni pojasnjen, sumi se pa, da je bil podtaknjen, ker v tem času posestnika, pri katerem je požar izbruhnil, ni bilo doma. Ogenj se je vsled močnega vetra in s slamo in skodlami kritih poslopij neznansko hitro razširil. Posestniki, povečini kočarji sploh niso zavarovani ali pa zelo nizko. Zgorelo je tudi 14 prašičev, 1 tele in približno 40 kur. Prizadeti so potrebni nujne pomoči.

Bilčovs. (Povratek.) Dne 22. maja je naša župnija po dveh mesecih zopet pozdravila svojega dušnega pastirja, čg. Štiha. Po hudem vnetju pljuč in zelo težki operaciji je sedaj vendar zopet toliko okreval, da je mogel oditi iz sanatorija „Marije Pomagaj“ v Celovcu med svoje farane. Vsako srce, tako se vsaj nam zdi, je veselo pozdravilo vest, da se naš župnik vrne, zakaj šele smo poskusili, kaj je fara brez duhovnika. Prosili smo za namestnika, ali odgovor je bil negativen, ker slovenskih duhovnikov primanjkuje. Tako je moral čg. župnik iz Št. Ilja oskrbovati našo faro. Za njegov obilen trud naša iskrena zahvala. Obenem ga prosimo, da nam gre še znanprej na roko, dokler se domači g. župnik ne vrne s svojega bolezenskega dopusta.

Borovlje. (Občinska seja 14. V.) Uvodoma poroča župan o zadevi vodovoda v Podljubelu. V celi tej vasi ni prave pitne vode. Že leta romajo razne prošnje na deželno vlado in nazaj, vendar še danes ni mogoče pričeti s to prepotrebno napeljavo. Po načrtu, ki je bil izdelan že pred vojno, bi se voda pritegnila iz takozvanega Lačnega hrabna. Ko bo enkrat dežela dala na razpolago tozadevno brezobrestno posojilo, se bo moglo o tej zadevi šele končno razpravljati. Nadalje poroča, da se je vsled netočnosti odslovil iz službe tajnik Klei-

nig. Njegovo mesto je zasedel Hans Richter. Odbornik K. slov. stranke vprašuje župana, ali je novonastavljeni tajnik zmožen slovenščine. Župan to zanika. Vrtič povdarja, da je zastopnik slov. stranke že pri seji obč. sveta predlagal, naj se nastavi tajnik, ki bo zmožen tudi slovenščine. Naša občina se raztega od konca Bajtiš pa do Svetne vasi in v tem kraju je še veliko ljudi, ki lažje govorijo slovensko nego nemško. Mi zahtevamo, da bo obvladal naš nastavljenec tudi naš jezik. Kljub temu je soc. dem. večina glasovala za tega tajnika. Glede delitve Lohnabgabe je dež. vlada določila, da pripada obč. Borovlje 95,5% in Medborovnici 4,5% vseh prejemkov. — Ker je prevzel posle obč. blagajnika odbornik Hribernik, se namesto njega izvoli za revizorja gosp. Seebacher. — Dež. društvo zahteva, da bi prispevala občina k novo nastavljeni pomožni oskrbnici. Določil se v ta namen mesečno 50 S pod pogojem, da prispevajo k temu po krajevnih razmerah tudi ostale občine sod. okraja Borovlje. Do sedaj je prispevala v ta namen edino le boroveljska občina kljub temu, da pripada na domačo občino samo 147 neoskrbljenih otrok, dočim na okoliške občine 207. — Zavrne se rekurz glede pritožbe proti zvišanju prispevka k vodovodu. — Sprejme se več oseb v pristojnost sem, nekaj se jih odkloni. — Finančna prokuratura prosi, da bi se staro pokopališče poleg cerkve v Kapli prepisalo v zemljiški knjigi v last cerkve v Kapli. Večina se izreče za to, da ostane pri tem kot dosedaj. — Zvezna železnica namerava vpeljati avtobuse za osebni promet med Borovljami in Celovcem. Se ne priporoča, ker je za sedaj enkrat itak dosti prometnih sredstev na tej prog. — V Podljubelu se bo popravila mežnarija in župnišče. V ta namen se določi 70% doklade prebivalcem fare Podljubelj. Eno tretjino plača patronat, ostalo, to je približno 3000 S, davkoplačevalci. — Požarna bramba v Podgori prosi za 200 S podpore za napeljavo pota k vodnemu basenu. Se priporoča, ako bo obč. blag. premogla. — Pri Luznerju na Bajtišah se bo napravil še en betonast zid, kar bo stalo približno 7000 S. — Dolgo se je razpravljalo o napeljavi nove ceste na Bajtiše. — Cela stvar bo stala približno 200.000 S. — K temu bi prispevala dežela 30%, od ostalih 160.000 S bi plačal Humberk 50%, Voigt 22½%, Borovlje 17½% in Sele 10%. Znesek bi se plačeval po obrokih v dobi kakih 15 let. — Na obč. planino na Rutah se je prijavilo čez 40 km. živine. Sprejeti je mogoče le 25 telet in se bodo sprejela le najmlajša. — Nato se reši nekaj točk ubožnega odseka.

Loga vas. (Razno.) Dne 9. aprila smo imeli pri nas sv. birmo. Župljani so za to priliko našo lepo cerkev primerno okinčali ter napravili slavolok z napisom „Bog Vas sprejmi!“ Našega prezvišenega knezoškofa so pozdravili pred župniščem domači g. župnik, župan in načelnik našega izobraž. društva. G. knezoškof se je o naši cerkvi pohvalno izrazil ter nam naročil, naj skrbimo kakor na lepoto naše cerkve tudi za naše duše, ter da se nam ni treba bati sovražnikov cerkve. — Na binkoštni pondeljek se je poročil naš Mežnar Janez Žvan z gđ. Ano Šelandrovo. Obilo sreče! — V nedeljo 2. junija ob 4. popoldne napravi naše pevsko in izobraž. društvo izlet v Lipo h g. Faleju, pd. „Stari sablji“. Prijatelji petja in naše gore listi se k temu izletu vabijo.

Drobne koroške novice. Celovec: Binkoštna praznike so imele koroške požarne brambe, ki so včlanjene pri deželni brambovski zvezi, svoje letno zborovanje. Zelo je motil dež. Zbralo se je okrog 4000 brambovcev s 35 godbami. Začasno je na Koroškem 392 požarnih bramb, ki imajo skupno 19.765 članov. Te brambe imajo okrog 1000 ročnih, 115 motornih, 10 avtomotornih, 11 parnih brizgaln in 130.000 m cevi. Poleg tega še 17 rešilnih voz, od katerih je 8 avtomobilskih. Zborovanje se je porabilo tudi za propagando za priključitev. — Deželno sodišče išče v Bekštanj pristojnega mesarja Janeza Korena radi tatvine, v Slov. Plajberk pristojnega delavca Petra Fussa radi poneverbe, v Važenberg pristojnega delavca Emila Poniča radi vloma in tatvine, v Ledince pristojnega delavca Mihaela Vilčnika radi tatvine, v Slov. Plajberk pristojnega delavca Janeza Strugerja radi tatvine ovce, v Važenberg pristojnega kleparja Janeza Kurata in v Svetno vas pristojnega Janeza Lapuša radi nastopa kazni. — Binkoštno nedeljo in pondeljek je bilo v Celovcu birmanih 775 fantov in 825 deklic.

Ljubljanski velesejem. Uprava Ljubljanskega velesejma je tudi letos izdala kakor druga leta permanentne legitimacije, in sicer po 30 Din. Z njimi je združena udobnost polovične voznine pri potovanju na velesejem in na povratku. Pri odhodni postaji je treba kupiti celo vozno karto in istočasno dati žigosati legitimacijo. Velesejem obisk potrdi, nakar se da pri povratku žigosati na postajni blagajni v Ljubljani legitimacijo, vozni listek pa velja potem za brezplačno vožnjo nazaj. Zato pri prihodu v Ljubljano ne oddajte karte postajnemu vratarju, ampak je dobro ohranite. Legitimacija mora biti od imetnika lastnoročno podpisana. Legitimacije se dobe tudi v upravi našega lista, ki preskrbi tudi vizum. — **Bencinske motorje razstavijo sledeče tvrdke:** Staniček Kuneš in drug, Vukovar, Wichterle & Kovarik, Prostějov, CSR., Lorenz Ignac, Kroměříž, CSR., Paternioner Valentin, Klagenfurt, Avstrija, Bratu Parikove, Napajedla, CSR. — Posetnikom mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani od 30. maja do 9. junija t. l. je v Avstriji dovoljen 25% popust na železnicah.

Preskrbo prenočišč v hotelih ali privatnih stanovanjih za izvenljublanske obiskovalce Ljubljanskega velesejma od dne 30. maja do 9. junija bo prevzel tudi letos Stanovanjski urad velesejma, ki bo posloval na glavnem kolodvoru neprekidno noč in dan. Posebna komisija Stanovanjskega urada bo pregledala vse prijavljene sobe, tako da bodo obiskovalci dobro in poceni preskrbljeni s čistimi in udobnimi prenočišči.

4. božja zapoved: Spoštuj očeta in mater! Spoštuj tudi jezik, ki si ga prejel od očeta in matere!

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Binkoštno praznike je bilo na Dunaju 3000 rajhovskih učiteljic, ki so razpravljale o ženski vzgoji. — Iz Ukrajine prihajajo vesti o velikih poplavah, ki jih je povzročilo večdnevno deževje. Številne reke so prestopile bregove. Dosedaj je poplavljenih 300 krajev. — „Grof Zeppelin“ je hotel v drugič odeleteti v Ameriko. Prišel je do morske ožine Gibraltar, kjer so se pokvarili motorji. Ima 5 motorjev. Moral se je vrniti in pristati pri Toulonu na Francoskem, odkoder se je pozneje vrnil v Friedrichshafen. Pred pristankom je deloval samo še en motor. Pristal je brez poškodb s pomočjo francoskega vojaštva. Sreča je, da se ni popolnoma razbil. — Mesto Iwer na Angleškem je upepelil požar. Izbruhnili so v skladiščih tekstilne industrije. 4000 ljudi je brez strehe, 24 pa se jih je smrtno ponesrečilo. — Potres v Trapezuntu 20. maja je porušil preko 1000 hiš in zahteval 80 mrtvih in nad 100 ranjenih. Po potresu se je utrgal oblak. Naliv je porušil ceste na kilometre daleč. — Prvo ljudsko štetje v Vatikanu ugotavlja 450 prebivalcev.

RADIO-PROGRAM

Od 31. maja 1929 do 5. junija 1929.

Petek (31. maja). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba. 17: Koncert Radio-orkestra. 18: Primerjajoče veroslovje. 18.30: Gospodinjstvo. 19: Francoščina. 19.30: Iz glasbenega sveta. 20: Pevski solistični večer gdč. Rohrmannove. Vmesne točke izvaja na citre gg. Loeskeja. — Koncert Radio-orkestra. 22: Časovna napoved in poročila.

Sobota (1. junija). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba. 17: Koncert Radio-orkestra. 18: O športu. 18.30: Nemščina. 19: Zgodovina Slovencev. 19.30: Delavska ura. 20: Koncert Radio-orkestra. 20.30: Prenos zagrebskega programa. 22: Časovna napoved in poročila.

Nedelja (2. junija). 10.15: O pomenu Rdečega križa. 10.30: Zatiranje plesni ter drugih bolezni na vinski trti. 11: Koncert Radio-orkestra. 15: Priljudni komisar, izvaja čsani nar. gled. — Reproducirana glasba. 16: Miran Jarc: „Razbojnik Moroz“, lutkovna burka v 1. dej., po motivu Milčinskega Tolovaja Mataja v ribniškem narežju (prenos iz velesejmske razstave mešč. šol). 17: Koncert Radio-orkestra.

20: Koncert kvarteta Glasbene Matice. 21: Koncert Radio-orkestra. 22: Časovna napoved in poročila.

Ponedeljek (3. junija). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Češčina. 19: Francoščina. 19.30: Zdravstveno predavanje. 20: Spominski večer Srečka Kosovela: recitira C. Debevec. 20.30: Koncert Radio-kvarteta (šlagerji). 22: Poročila in časovna napoved.

Torek (4. junija). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, borzna poročila, repro-

ducirana glasba. 17: Koncert Radio-orkestra. Sprehodi okrog Cerkniskega jezera (18.30). 19: Nemščina. 19.30: Naše sosednje države. 20: Drama. 21: Koncert Radio-orkestra. 22: Časovna napoved in poročila.

Sreda (5. junija). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba. 17: Koncert Radio-orkestra. 18: Otroški kotiček. 18.30: Iz rastlinstva. 19: Srbohrvaščina. 19.30: Prenos opere. 22: Časovna napoved in poročila.

IX. Ljubljanski velesejem

od 30. maja do 9. junija.

Najboljši nakup vsakovrstnega blaga in drugih strojev.

Specijalne razstave:

Pohištvo / avtomobili / poljedelski stroji / radio. / Razstava meščanskih šol Slovenije. / Razstava zajcev in perutnine. 700 razstavljalcev. 30 glavnih blagovnih skupin.

50% popusta na jugoslovanskih železnicah,
25% popusta na avstrijskih železnicah.

Legitimacije po Din. 30.— prodajajo:

Uprava „Koroškega Slovenca“, Viktringerring 26, in Konzulat kraljevine S. H. S. v Celovcu.

MLIN IN ŽAGA

se odda takoj v najem ali pa se tudi proda. — Več pove: Karel Oraš, p. d. Jan v Št. Vidu, Št. Veit im Jauntale.

Kmetje pozor!

Dobra kosa je najcenejša. Ne samo dobra, temveč tudi najboljša kosa je

„Vulkan kosa“

ki jo prodaja edinole trgovina železja „pri zlati kosi“ poleg gostilne „Tiger“.

J. B. Hafner v Celovcu, Paradeisergasse 3. Priporočam tudi izvrstne brusne kamne (osle),

veliko zaloga vsakovrstne železnine, hišno in kuhinsko orodje, poljedelsko orodje po nizki ceni in solidno postrežbo.

Da je vsaka „Vulkan kosa“ res dobra, se jamči.

Vabilo

na redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Kostanjah, r. z. z. n. z., ki se bo vršil dne 9. junija 1929 ob 3. uri popoldne v uradnem prostoru po sledečem dnevnem redu:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Revizijsko poročilo.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1928.
4. Volitev odbora.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na Občni zbor

Tamburaškega in pevskega društva „Dobrač“ na Brnci, ki se vrši dne 2. junija 1929 ob 3. uri pop. pri Prangarju v Zmotičah s sledečim

dnevnim redom:

1. Poročilo odbora.
2. Volitev novega odbora.
3. Raznoterosti.

K obilni udeležbi vljudno vabi

ODBOR

VABILO

na igro

„DANES BOMO TIČI“

ki se uprizori

v nedeljo, dne 2. junija ob 3. uri popoldne pri Šoštarju v Globasnici.

Igra se prvič na Koroškem in sploh na podeželskem odru.

Vse prav prisrčno vabi ODBOR.

Vabilo

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Bilčovsu, r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo, dne 9. junija 1929 ob 3. uri popoldne v prostorih posojilnice v Bilčovsu.

DNEVNI RED: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Odobritev letnega računskega zaključka za leto 1928. — 4. Volitev odbora in pregledovalcev računov. — 5. Slučajnosti.

Ako ob določenem uri občni zbor ni sklepčen, se vrši isti dan pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu udeležencev. NAČELSTVO.